

Co-funded by
the European Union

INFORMACJA PRASOWA

NAJWAŻNIEJSZE EUROPEJSKIE NAGRODY W ZAKRESIE DZIEDZICTWA DLA 30 WYJĄTKOWYCH OSIĄGNIĘĆ Z 18 KRAJÓW

Bruksela / Haga, 30 czerwca 2022

Komisja Europejska i Europa Nostra właśnie ogłosiły tegorocznych **zwycięzców European Heritage Awards / Europa Nostra Awards**, finansowanych z unijnego programu Kreatywna Europa. W 2022 roku po raz 20. wręczone zostaną najbardziej prestiżowe nagrody w zakresie dziedzictwa w Europie – w pięciu kategoriach nagrodzono **30 wybitnych osiągnięć z 18 krajów europejskich**. Kategorie te są odpowiadają najnowszym priorytetom polityki dotyczącej dziedzictwa w Europie.

Zwycięzcy zostaną uhonorowani **26 września w Pradze**. Ceremonia wręczenia **European Heritage Awards**, która odbędzie się w niedawno odrestaurowanej Operze Narodowej. Współgospodarzami gali będą Europejska Komisarz ds. Innowacji, Badań Naukowych, Kultury, Edukacji i Młodzieży, Mariya Gabriel i Prezydent Wykonawczy Europa Nostra, prof. dr Hermann Parzinger.

W reakcji na ogłoszenie zwycięzców 2022 roku, komisarz europejska **Mariya Gabriel** powiedziała: „Serdecznie gratuluję wszystkim zwycięzcom tegorocznych nagród *European Heritage Awards / Europa Nostra Awards* wyjątkowej jakości ich pracy i otwartości na innowacje. Rok 2022 jest rokiem szczególnym, ponieważ obchodzimy 20. rocznicę przyznania Nagrody UE w dziedzinie Dziedzictwa Kulturowego, która stała się najważniejszą nagrodą dla społeczności dziedzictwa europejskiego. Wiele spośród nagrodzonych inicjatyw świadczy o ogromnym zainteresowaniu i zaangażowaniu młodych ludzi na rzecz naszego dziedzictwa, naszej historii i naszej tożsamości kulturowej, co jest szczególnie istotne w Europejskim Roku Młodzieży. Szczególnie myśli kierujemy do dwóch ukraińskich laureatów. Współfinansująca Nagrody Kreatywna Europa skupia się na promowaniu kultury i kreatywności w budowaniu zintegrowanych i spójnych społeczeństw opartych na naszych podstawowych wartościach europejskich”.

Prezydent Wykonawczy Europa Nostra, prof. dr **Hermann Parzinger**, powiedział: „Tegoroczni laureaci nagrody świetnie pokazują, w jaki sposób nasze dziedzictwo ponownie łączy nas z naturą, pomaga stworzyć poczucie przynależności i miejsca oraz jest integralnym elementem budowania ekonomii cyrkularnej, która wspiera zrównoważony i włączający styl życia. Gratuluję wyjątkowym zwycięzcom – zarówno profesjonalistom, jak i pasjonatom – ich niezwykle potrzebnej i godnej pochwały pracy”.

Zwycięzcy European Heritage Awards / Europa Nostra Awards w 2022 roku¹

Konserwacja i adaptacja

[Aachen Battery, Atlantikwall Raversyde, West-Flanders, BELGIUM \(Zachodnia Flandria, BELGIA\)](#)

Akwizgran jest jedyną niemiecką baterią przybrzeżną z czasów I wojny światowej, której zachowane ruiny wystarczają, aby zwiedzający mogli zrozumieć jej strukturę. Restauracja i rewitalizacja tego miejsca ma dzięki temu donieść europejskie znaczenie i wartość pedagogiczną.

[Villa E-1027, Roquebrune-Cap-Martin, FRANCE \(FRANCJA\)](#)

Villa E-1027 została zaprojektowana w latach 20. XX wieku przez irlandzką architektkę i projektantkę mebli Eileen Gray wraz z rumuńskim architektem Jean Badovici. Jej całkowita renowacja, wraz ze wszystkimi obiektami i

¹ Zwycięzcy są wymienieni w kolejności alfabetycznej według krajów.

materiałami we wnętrzach, z wykorzystaniem zaawansowanych systemów zapobiegających korozji, stanowi przykład dla przyszłej ochrony architektury modernistycznej.

[Monument of Episkopi, Sikinós, GREECE \(GRECJA\)](#)

To imponujące rzymskie mauzoleum zostało przekształcone w bizantyjski kościół, który przetrwał w stanie niemal nienaruszonym. Skrupulatne badania połączone z ostrożną konserwacją, co zaowocowało wysokiej jakości projektem konserwatorskim.

[Atlungstad Distillery, Ottestad, NORWAY \(NORWEGIA\)](#)

Założona w 1855 roku, jest najstarszą norweską destylarnią, która pozostaje w użyciu do dnia dzisiejszego. Jej konserwacja objęła ponowne wykorzystanie starych maszyn fabrycznych, przywrócenie budynkowi przemysłowemu charakteru i nadanie mu nowej społeczno-kulturalnej roli.

[Convent of the Capuchos, Sintra, PORTUGAL \(PORTUGALIA\)](#)

Zbudowany w 1560 roku klasztorny kompleks w lesie Sintry tchnie duchowym oddaniem i ascezą. Wszystkie budynki i ich elementy dekoracyjne zostały odrestaurowane, łącząc tradycyjne techniki i innowacyjne rozwiązania.

[House of Religious Freedom, Cluj-Napoca, ROMANIA \(RUMUNIA\)](#)

Ten XV-wieczny budynek jest jednym z najstarszych i najważniejszych w Klużu-Napoce. Po dziesięcioletnim procesie konserwacji kamienica została ponownie otwarta jako centrum kulturalne poświęcone ideałom wolności religijnej i tolerancji.

[Illa del Rei, Menorca, SPAIN \(HISZPANIA\)](#)

Konserwacja Illa del Rei jest wynikiem owocnej współpracy między fundacją założoną przez lokalnych wolontariuszy, którzy przekształcili szpital morski wybudowany w 1711 r. w muzeum, a szwajcarską galerią sztuki, która odrestaurowała i z wyczuciem przekształciła budynki gospodarze Langara.

[St. Andrew's Church, Kyiv, UKRAINE \(UKRAINA\)](#)

Ta kompleksowa i dobrze udokumentowana konserwacja zwróciła mieszkańcom Ukrainy zabytek o znacznej wartości kulturalnej i duchowej. Obecnie kościół pełni funkcję muzeum, odprawiane są w nim nabożeństwa, odbywają się imprezy naukowe i edukacyjne oraz koncerty muzyki kameralnej.

Badania

[Heritage Opportunities/threats within Mega-Events in Europe \(HOMEE\), CYPRUS / ITALY / POLAND / UNITED KINGDOM \(CYPR / WŁOCHY / POLSKA / WIELKA BRYTANIA\)](#)

W ramach tego projektu zbadano możliwości i wyzwania związane z organizacją megawydarzeń w miastach dziedzictwa i ustanowiono ważne ramy jakościowe dla przyszłych wydarzeń.

[SILKNOW, FRANCE / GERMANY / ITALY / POLAND / SLOVENIA / SPAIN \(FRANCJA / NIEMCY / WŁOCHY / POLSKA / SŁOWENIA / HISZPANIA\)](#)

W ramach projektu „Horyzont 2020” powstał kompleksowy inteligentny, wykraczający poza możliwości obecnych technologii projekt, którego celem jest poprawa naszego zrozumienia i wiedzy na temat europejskiego dziedzictwa jedwabiu.

[Heritage Quest, THE NETHERLANDS \(HOLANDIA\)](#)

Ten zakrojony na dużą skalę obywatelski projekt naukowy w dziedzinie archeologii odkrył nowe obiekty archeologiczne i połączył najnowocześniejsze technologie z ideą budowania społeczności.

[Safeguarding of Sicilian Puppet Theatre, ITALY \(WŁOCHY\)](#)

Projekt wprowadza środki mające na celu ochronę, promocję i zrównoważone zarządzanie niematerialnym dziedzictwem Sycylijskiego Teatru Lalek.

Edukacja, szkolenia i umiejętności

[Masters and Apprentices, FINLAND \(FINLANDIA\)](#)

W ramach tego projektu młodsze i starsze pokolenia spotykają się na równych zasadach, aby współpracować przy wspólnych działaniach związanych z dziedzictwem kulturowym — jest to nowy model przekazywania dziedzictwa niematerialnego.

[International Course on Wood Conservation Technology, NORWAY \(NORWEGIA\)](#)

Interdyscyplinarne podejście do tego kursu pozwala profesjonalistom z różnych środowisk i krajów pogłębić swoją edukację i wiedzę w dziedzinie dziedzictwa drewnianego.

[TISH Jewish Food Festival, Warsaw, POLAND \(POLSKA\)](#)

Poprzez celebrowanie żydowskiego dziedzictwa kulinarnego uczestnicy opowiadają o wspólnej historii, zwalczają stereotypy i przełamują bariery podczas cyklu warsztatów kulinarnych i degustacji potraw.

[Piscu School Museum and Workshop, ROMANIA \(RUMUNIA\)](#)

Dziedzictwo kulturowe, sztuka współczesna i ceramika łączą się, tworząc centrum kulturalne i edukacyjne na terenie dawnej fabryki ceramiki. Szkoły letnie, warsztaty i wydarzenia kulturalne pomagają przekazywać to fascynujące dziedzictwo kolejnym pokoleniom.

[Sewn Signs, ROMANIA \(RUMUNIA\)](#)

Projekt ten pomaga w przekazywaniu umiejętności i wiedzy na temat tradycyjnej rumuńskiej koszuli i stanowi mocny sprzeciw wobec branży „szybkiej mody”.

[Symphony, SPAIN \(HISZPANIA\)](#)

Dzięki wciągającym doznaniom audiowizualnym Symphony podnosi świadomość i uznanie dla dziedzictwa muzyki klasycznej wśród nowych pokoleń.

Zaangażowanie obywateli i podnoszenie świadomości

[Rivers of Sofia, BULGARIA \(BUŁGARIA\)](#)

Dzięki interwencjom architektonicznym o charakterze pop-up oraz wydarzeniom kulturalnym i edukacyjnym, inicjatywa ta – po raz pierwszy od 80 lat – uczyniła sztuczne koryta rzek Sofii publicznie dostępnymi i zwiększyła ich widoczność.

[Return to the Sámi Homeland, FINLAND \(FINLANDIA\)](#)

Przemysłany program dialogu publicznego poprzedził zwrot ważnej kolekcji dziedzictwa kulturowego Samów z Narodowego Muzeum Finlandii do Muzeum Samów Siida i stanowi ważny przykład skutecznej restytucji dziedzictwa.

[Swapmuseum, Apulia, ITALY \(WŁOCHY\)](#)

Swapmuseum umożliwia współpracę między muzeami a młodzieżą w codziennej muzealnej praktyce, której celem jest pomoc w odświeżeniu i wzbogaceniu małych, lokalnych instytucji kulturalnych.

[Va' Sentiero, ITALY \(WŁOCHY\)](#)

Trwająca trzy lata, oddolnie zorganizowana wyprawa grupy młodych pasjonatów, którzy przeszli i udokumentowali 8000 km Sentiero Italia, najdłuższego szlaku turystycznego na świecie, wraz z 3000 uczestników z 10 krajów i zaangażowaniem wielu lokalnych społeczności.

[“Lumbardhi Public Again” Project, Prizren, KOSOVO ²](#)

Lumbardhi Public Again to udana inicjatywa mająca na celu uratowanie zabytkowego kina Lumbardhi przed prywatyzacją i wyburzeniem. Jej działalność sprawiła, że kino ponownie stało się miejscem dziedzictwa kulturowego – tętniącym życiem centrum działalności kulturalnej.

[Museum in the Village, PORTUGAL \(PORTUGALIA\)](#)

Ten program kulturalny łączy muzea, artystów i społeczności, aby cieszyć się sztuką i kulturą, poznawać i ożywiać lokalny folklor i dziedzictwo oraz poprawiać dostęp do działań kulturalnych na obszarach wiejskich.

[PAX-Patios de la Axerquía, Córdoba, SPAIN \(HISZPANIA\)](#)

Jest to innowacyjny system zarządzania budynkami zabytkowymi, który wspiera nowy model rewitalizacji miast poprzez innowacje społeczne na polu dziedzictwa, oparty na rehabilitacji opuszczonych patio-domów (*casa de vecinos*) w Kordobie.

[Wikipedra, SPAIN \(HISZPANIA\)](#)

Wikipedra wykorzystuje obywatelską naukę do stworzenia bazy wiedzy, która może ocalić przed zapomnieniem dziedzictwo Hiszpanii i regionów przygranicznych za pośrednictwem strony internetowej i aplikacji mobilnej.

[World Vyshyvanka Day, UKRAINE](#)

To, co zaczęło się jako niewielki studencki zlot, jest teraz dorocznym świętem obchodzonym na całym świecie. Pomaga ono zachować ikoniczną ukraińską haftowaną koszulę (*vyshyvanka*) jako ważny element dziedzictwa narodu ukraińskiego.

Mistrzowie Dziedzictwa

² Określenie to pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie deklaracji niepodległości Kosowa.

[Costa Carras, Athens, GREECE](#) (posthumously) GRECJA (pośmiertnie)

Przez ponad 50 lat Costa Carras nieustrudzenie pracował na rzecz dziedzictwa kulturowego i naturalnego Grecji i Europy, aby stworzyć bardziej zrównoważony, włączający i piękny świat dla przyszłych pokoleń. Był konserwatystą z wielką wizją, wybitnym historykiem i prawdziwym Europejczykiem.

[La Paranza Cooperative, Naples, ITALY](#)

Ta spółdzielnia młodych przyjaciół pracowała od początku XXI wieku, aby przekształcić katakumby Neapolu w tętniącą życiem atrakcję dla odwiedzających, przyczyniając się również do namacalnej rewitalizacji dzielnicy Sanità.

[Elżbieta Szumska, Złoty Stok, POLAND](#)

Swoim nieustrudzonym zaangażowaniem Elżbieta Szumska pomogła przekształcić dawną Kopalnię Żłota, położoną w małym miasteczku Złoty Stok, w jedną z najbardziej znanych atrakcji turystycznych Polski.

Ponadto nagroda Europa Nostra przyznawana jest za niezwykle osiągnięcia w dziedzinie dziedzictwa z kraju europejskiego nieuczestniczącego w programie UE Kreatywna Europa:

[Kenan Yavuz Ethnography Museum, Bayburt, TURKEY \(TURCJA\)](#) (Zaangażowanie obywateli i podnoszenie świadomości)

To muzeum ma na celu zachowanie i ożywienie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Bayburta i Anatolii poprzez zapewnienie odwiedzającym interaktywnych doświadczeń, wymyślonych we współpracy z lokalną społecznością.

Laureatów Nagrody wyłoniło [Jury](#) złożone z ekspertów ds. dziedzictwa z całej Europy, po ocenie dokonanej przez niezależnych Komisji selekcyjnych ([Selection Committees](#)) kandydatów zgłoszonych przez organizacje i osoby prywatne z 36 krajów Europy.

Ceremonia wręczenia European Heritage Awards 2022

W dniu **26 września** w Operze Narodowej w **Pradze** odbędzie się uroczystość wręczenia **European Heritage Awards**, której współorganizatorami będą europejska komisarz ds. kultury i prezydent wykonawczy Europa Nostra. **Laureaci Grand Prix** i zdobywca **nagrody Public Choice**, wybrani spośród tegorocznych zwycięskich projektów i nagrodzeni kwotą 10 000 euro, zostaną ogłoszeni podczas Ceremonii. Od **połowy sierpnia do połowy września** miłośnicy dziedzictwa są zachęceni do głosowania [online](#) na **Public Choice Award** i mobilizowania wsparcia dla zwycięzców z własnego lub innego kraju europejskiego.

Ceremonia wręczenia European Heritage Awards będzie punktem kulminacyjnym **Europejskiego Szczytu Dziedzictwa Kulturowego 2022**, który odbędzie się w dniach **25-27 września w Pradze**. Szczyt, który znalazł się w programie czeskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, organizuje Europa Nostra przy wsparciu Komisji Europejskiej.

KONTAKT

EUROPA NOSTRA

Audrey Hogan, Specjalistka ds. Programów

ah@europanostra.org,

T. +31 70 302 40 52

Joana Pinheiro, Koordynatorka ds. Komunikacji

jp@europanostra.org,

M. +31 6 34 36 59 85

KOMISJA EUROPEJSKA

Sonya Gospodinova

sonya.gospodinova@ec.europa.eu

+32 2 2966953

WIĘCEJ INFORMACJI

[Informacja prasowa w różnych językach](#)

About each Award winner:

[Information and Jury's comments](#)

[Videos](#) (in high resolution)

[Photos & e-banners](#) (in high resolution)

strona internetowa [Creative Europe Commissioner Gabriel's website](#)

Tło historyczne

Nagrody [European Heritage Awards / Europa Nostra Awards](#) zostały ustanowione przez Komisję Europejską w 2002 roku i od tego czasu przyznaje je Europa Nostra. Program nagród wspierany jest przez program [Creative Europe](#) Unii Europejskiej. Od 20 lat nagrody podkreślają i propagują doskonałość w zakresie dziedzictwa i najlepsze praktyki z nim związane, zachęcając do transgranicznej wymiany wiedzy i łączenia ze sobą

interesariuszy dziedzictwa w szersze sieci. Nagrody przyniosły zwycięzcom znaczne korzyści, takie jak większą (między)narodową widoczność, kontynuację finansowania i zwiększoną liczbę odwiedzających. Ponadto nagrody przyczyniły się do większej dbałości o nasze wspólne dziedzictwo wśród obywateli Europy. Nagrody były zatem kluczowym narzędziem promowania wielorakich wartości kulturowego i naturalnego dziedzictwa w społeczeństwie, gospodarce i środowisku Europy. Dodatkowe informacje dotyczące nagród www.europeanheritageawards.eu/facts-figures.

[Europa Nostra](#) jest europejskim głosem społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanego w ochronę i promowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Jest to ogólnoeuropejska federacja organizacji pozarządowych zajmujących się dziedzictwem, wspierana przez szeroką sieć organów publicznych, firm i osób prywatnych, obejmująca ponad 40 krajów. Założona w 1963 roku, jest dziś uznawana za największą i najbardziej reprezentatywną sieć dziedzictwa kulturowego w Europie, utrzymującą bliskie stosunki z Unią Europejską, Radą Europy, UNESCO i innymi organizacjami międzynarodowymi.

Europa Nostra prowadzi kampanie mające na celu ratowanie zagrożonych zabytków, miejsc i krajobrazów Europy, w szczególności poprzez [7 Most Endangered Programme](#). Promuje doskonałość na polu dziedzictwa poprzez [European Heritage Awards / Europa Nostra Awards](#). Włącza się w proces definiowania i wdrażania europejskich strategii i polityk związanych z dziedzictwem poprzez dialog z instytucjami europejskimi i koordynację [European Heritage Alliance](#). Europa Nostra jest jednym z oficjalnych partnerów inicjatywy [New European Bauhaus](#) opracowanej przez Komisję Europejską oraz Regionalnym Współprzewodniczącym Sieci [Climate Heritage Network](#) dla Europy i Wspólnoty Niepodległych Państw.

[Creative Europe](#) to program UE, który wspiera sektor kultury i sektor kreatywny, umożliwiając im zwiększenie ich wkładu na rzecz społeczeństwa europejskiego, gospodarki i środowiska życia. Z budżetem w wysokości 2,4 mld euro na lata 2021–2027 wspiera organizacje działające na polu dziedzictwa, sztuk scenicznych, sztuk pięknych, sztuk o charakterze interdyscyplinarnym, wydawnictw, filmu, telewizji, muzyki i gier wideo, a także dziesiątki tysięcy artystów oraz profesjonalistów z zakresy kultury i sztuk audiowizualnych.